

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-04-19

Vår referens

Mats Glans

Utvecklingssamordnare

mats.glans@malmö.se

Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att trappa upp kommunens ANDTS-arbete STK-2022-298

Sammanfattning

Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i en motion att kommunen ska trappa upp det alkohol-, narkotika-, drog-, tobaks- och spelförebyggande arbetet (ANDTS). Grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttra sig över motionen. Stadskontoret instämmer i stort i skolnämndernas yttranden att det redan sker systematisk samverkan mellan skolförvaltningarna, andra myndigheter och den idéburna sektorn.

I Malmö stads budget för 2024 gavs kommunstyrelsen, tillsammans med arbetsmarknads- och socialnämnden, miljönämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, i uppdrag att stärka och vidareutveckla Malmö stads drogförebyggande arbete med ett särskilt fokus på samordnande insatser riktade mot barn och unga (STK-2024-185).

I Malmö stads budget 2023 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor (STK-2023-137).

Stadskontoret bedömer att de båda ovan nämnda budgetuppdragen har potential att effektivisera och kvalitetssäkra det lokala och förebyggande arbetet i stort samt både stärka och vidareutveckla stadens ANDTS-förebyggande arbete. Förslaget är att kommunfullmäktige anser motionen vara besvarad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att trappa upp kommunens ANDTS-arbete besvarad med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att trappa upp kommunens ANDTS-arbete
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 220825 § 115 med Reservation (SD)
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 220902 § 121 med Reservation (SD)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240422 Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att trappa upp kommunens ANDTS-arbete
- Bilaga 1 Uppväxtvillkor för barn och unga i Malmö resultat av CTC-enkäten

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-22

Kommunstyrelsen 2024-05-07

Kommunfullmäktige 2024-05-23

Beslutet skickas till

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i en motion att kommunen ska trappa upp det alkohol-, narkotika-, drog-, tobaks- och spelförebyggande arbetet (ANDTS).

Motionären menar att problemet med narkotikaförsäljning är omfattande i Malmös bostadsområden, i närheten av skolor och andra offentliga områden.

Även om Malmö stad har flera samarbeten med andra myndigheter omkring ANDTS-arbetet efterfrågar motionären att kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige har en övergripande bild. Motionären efterfrågar att ANDTS-verksamheten kan bli mer effektiv genom att kommunstyrelsen använder sin uppsiktsplikt och sammanställer rapporter om hur kommunens ANDTS-arbete utförs i de olika nämnderna och i resten av kommunens verksamhet.

Motionären väcker frågan varför ingen del av skolans ANDTS-uppdrag har utvärderats eller behandlats i grundskolenämnden.

I december 2019 behandlade kommunfullmäktige rapporten ”En mer ändamålsenlig organisation av stadens drogförebyggande arbete”. Enligt rapporten är det befintliga drogförebyggande arbetet i kommunen i behov av samordning och vidareutveckling. Enligt rapporten skulle styrning och samordning för Malmö stads drogförebyggande arbete ligga på stadens ledningsgrupp. Samtidigt föreslogs det att en samordnare för det drogförebyggande arbetet skulle tillsättas.

Med hänvisning till ovanstående, yrkar Nima Gholam Ali Pour (SD) att fullmäktige ska:

- uppdra åt kommunstyrelsen att vartannat år sammanställa en rapport över kommunens ANDTS-arbete till kommunfullmäktige,
- uppdra åt kommunstyrelsen att utifrån en sådan sammanställning presentera åtgärder för att förbättra kommunens ANDTS-arbete,
- uppdra åt grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att i samverkan med varandra upprätta ett program för drogförebyggande arbete i Malmö stads grundskolor och gymnasieskolor.

Grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig över motionen.

Grundskolenämndens yttrande

Grundskolenämnden bedömer att befintlig systematisk samverkan mellan skolförvaltningarna, andra myndigheter och den idéburna sektorn möter behoven och att ett förvaltningsövergripande program för drogförebyggande arbete i Malmö stads grundskolor och gymnasieskolor inte ytterligare skulle effektivisera ANDTS-arbetet. Nämndens yttrande bifogas ärendet i sin helhet.

Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att anse den del av motionen som berör grundskolenämndens verksamhetsområde som besvarad.

Skriftlig reservation (SD).

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att befintlig samverkan mellan skolförvaltningarna, andra myndigheter och den idéburna sektorn möter det som motionen efterfrågar. Med hänvisning till lagar, styrdokument och befintlig samverkan, kan ett förvaltningsövergripande program för drogförebyggande arbete i Malmö stads grundskolor och gymnasieskolor inte anses nödvändigt för att förbättra ANDTS-arbetet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen. Nämndens yttrande bifogas ärendet i sin helhet.

Skriftlig reservation (SD).

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i stort med grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning att Malmös systematiska arbete och befintliga samverkan mellan samhällets olika aktörer inom det förebyggande området redan existerar. I Malmö stads budget för 2024 gavs kommunstyrelsen, tillsammans med arbetsmarknads- och socialnämnden, miljönämnden, grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, i uppdrag att stärka och vidareutveckla Malmö stads drogförebyggande arbete med ett särskilt fokus på samordnande insatser riktade mot barn och unga (STK-2024-185). Uppdraget innefattar även en uppdatering av stadskontorets tidigare inventering av det förebyggande arbetet.

Sedan 2017 mäter Malmö stad risk- och skyddsfaktorer i staden vartannat år, genom den så kallade CTC-enkäten. Den görs i alla skolor (även privata) från och med skolår 6 till och med årskurs 2 på gymnasiet. Risk- och skyddsfaktorer skiljer sig mycket åt, och grupperar sig olika, i olika områden i en stad. I de områden där CTC-processen används i det lokala utvecklingsarbetet, görs analyserna av tvärsektoriella så kallade områdesteam. Dessa tydliggör de lokala behoven och föreslår därefter insatser som har hög sannolikhet att fungera förebyggande just där. Uppföljningarna visar en minskning av både alkohol- och narkotikakonsumtionen sedan 2017. Däremot går det att se en fördubbling av användandet av så kallade e-cigaretter och snus, det förefaller vara så i hela landet.

Förebyggande arbete innebär att påverka de bakomliggande orsakerna till de problem som ska förebyggas. ANDTS-förebyggande arbete innebär att minska de riskfaktorer som är höga och stärka de skyddsfaktorer som är låga och därigenom förebygga att problemen uppstår.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har skickat ut ärendet ”Uppdrag budget 2023 - Definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor” (STK-2023-137) på internremiss till stadens nämnder och vissa kommunala bolag. Stadskontoret beskriver i ärendet förslag på hur Malmö stad kan bedriva arbetet kring såväl hållbar lokal utveckling som insatser i form av ett områdeslyft. Stadskontoret menar att en geografisk uppdelning behövs för att kunna verka i det lokala och kunna följa utvecklingen över tid. Malmös 14 geografiska statistikområden föreslås vara utgångspunkt för det kommande arbetet med hållbar lokal utveckling.

Stadskontoret bedömer att de båda ovan nämnda budgetuppgifterna har potential att effektivisera och kvalitetssäkra det lokala och förebyggande arbetet i stort samt både stärka och vidareutveckla stadens ANDTS-förebyggande arbete.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör